

Slotwijziging 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Slotwijziging in één oogopslag	3
Programmaplan.....	5
Programma 1 Samenleven.....	5
Programma 2 Leefomgeving	15
Programma 3 Bedrijvigheidss.....	22
Programma 4 Bestuur en ondersteuning.....	23
Algemene dekkingsmiddelen.....	26
Investerings	28
Paragrafen	30
Bijlagen.....	31
Bijlage 1: Overzicht financiële wijzigingen	31
Bijlage 2: Overzicht administratieve wijzigingen	34
Bijlage 3: Normenkader Lisse	40
Bijlage 4: Overhevelingen naar 2024	45
Bijlage 5: Overzicht gewijzigde begroting 2023	47

Slotwijziging in één oogopslag

Voor u ligt de Slotwijziging 2023. In de slotwijziging (SW) informeert het college de gemeenteraad over de laatste financiële bijstelling op de Programmabegroting 2023. De slotwijziging is overeenkomstig de Financiële verordening gemeente Lisse 2023 en wordt u mede aangeboden om de rechtmatigheid van de budgetten te waarborgen.

In bijlage 3 is, ter vaststelling, opgenomen het Normenkader 2023.

Resultaat

In de Slotwijziging zijn alleen wijzigingen voor 2023 opgenomen, mochten er structurele wijzigingen zijn dan worden deze opgenomen in de Tussenrapportage 2024 en bij de Kadernota 2025-2028. In de periode tussen de Tussenrapportage 2023 en deze slotwijziging is slechts één voorstel met een effect op het begrotingsaldo vastgesteld en dat is de zienswijze op de Tussenrapportage 2023 van HLTsamen. Uit dit voorstel vloeit een (structureel) nadeel van € 280.889 op het begrotingsaldo. Het startpunt van deze slotwijziging is daarmee € 508.638 positief.

De saldo van de Slotwijziging 2023 is € 270.309 negatief, zodat het huidige saldo voor 2023 afgerond € 0,2 miljoen positief bedraagt. In de Programmarekening 2023 wordt het resultaat definitief bepaald en bestemd.

Het structurele resultaat van deze slotwijziging is € 553.558 negatief, zodat het structurele saldo geraamd wordt op ongeveer € 660.843 negatief op dit moment.

	Begrotings saldo	Structureel saldo
Tussenrapportage 2023	€ 789.527	€ 173.604
Separate begrotingswijzigingen	€ -280.889	€ -280.889
Saldo voor Slotwijziging 2023	€ 508.638	€ -107.285
Slotwijziging 2023	€ -270.309	€ -553.558
Verwacht saldo voor 2023	€ 238.329	€ -660.843

Er zijn een aantal grote mutaties (voordelen en nadelen) die het negatieve resultaat van de Slotwijziging 2023 veroorzaken. Hieronder volgt een opsomming van mutaties groter dan € 200.000. Per mutatie wordt het bedrag genoemd, of het een voordeel of een nadeel is en of de aard van de mutatie incidenteel of structureel van aard is. Structureel betekent in dit overzicht niet dat de mutatie een meerjarig effect heeft. De grootste mutaties in de slotwijziging zijn:

- De algemene uitkering is verhoogd n.a.v. Septembercirculaire (€ 0,7 miljoen, voordeel, structureel);
- De onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting voor de (ver)nieuwbouw van de Lisbloem is in 2023 niet nodig door uitstel (€ 0,4 miljoen, nadeel, incidenteel);
- Minder uitgaven groot onderhoud wegen (€ 0,4 miljoen, voordeel, structureel);
- Naar verwachting minder bouwleges dan begroot (€ 0,3 miljoen, nadeel, structureel);
- Lagere vergoeding verpakkingsafval (€ 0,2 miljoen, nadeel, structureel);
- Vrijval buffer indexatie 2023 (€ 0,3 miljoen, voordeel, structureel);
- Actualisatie toegerekende (omslag)rente (€ 0,2 miljoen, nadeel, structureel);

Voor een verder toelichting op bovenstaande mutaties verwijzen wij naar de overzichten per programma en thema.

Gezien de huidige ontwikkelingen is het te verwachten resultaat (het saldo van de jaarrekening 2023) niet meer dan een prognose. Er zijn namelijk nog een flink aantal onzekerheden die het te verwachten saldo nog sterk kunnen beïnvloeden. Genoemd kunnen worden de Decembercirculaire

van het Gemeentefonds, de stijgende inflatie, krapte op de arbeidsmarkt en de afrekeningen van de gemeenschappelijke regelingen. Per programma zijn mogelijke risico's en onzekerheden benoemd.

Opbouw Slotwijziging

Er wordt per programma en per thema een financieel overzicht gegeven van de stand van zaken voor 2023. Waar nodig, wordt er per budgetwijziging een verantwoording op de financiële bijstelling gegeven. Wijzigingen boven € 25.000 óf met een maatschappelijk belang worden toegelicht. De overige wijzigingen vindt u terug in bijlage 1 en de administratieve wijzigingen vindt u terug in bijlage 2. In het overzicht Investeringskredieten is een aantal wijzigingen opgenomen voor investeringskredieten.

Uitleg tabellen:

De plus en min tekens bij de bedragen in deze rapportage kunnen als volgt worden verklaard:

- Uitgaven zijn positief (-) en Inkomsten negatief (+) opgenomen.
- Wijzigingen voor hogere uitgaven en lagere inkomsten zijn positief (-) opgenomen.
- Wijzigingen voor lagere uitgaven en hogere inkomsten zijn negatief (+) opgenomen.

Programmaplan

Programma 1 Samenleven

Risico's en onzekerheden

Verbonden partijen

Een groot onderdeel van budgetten in programma 1 Samenleven bestaan uit bijdragen aan verbonden partijen. Voor deze verbonden partijen volgen wij de begroting van deze verbonden partijen, binnen de door ons gestelde kaders. Ook omdat dit de meest actuele beschikbare inzichten zijn. Wel weten we uit ervaring van voorgaande jaren dat bij de jaarrekening nog afwijkende cijfers worden ontvangen. We verwachten binnen dit programma nog afwijkingen bij de budgetten bij de verbonden partijen.

Specifiek geeft de verbonden partij ISD Bollenstreek in hun halfjaarcijfers een prognose waarin zij een overschrijding verwachten op de inkomensvoorzieningen Wmo en Jeugd van € 270.513.

Tevens verwachten zij een verschuiving in lasten tussen taakvelden.

Ervaring leert dat de ISD eind van het jaar vaak met een overschot eindigt. Vanwege onzekerheid hierover hebben we deze informatie niet in de slotwijziging verwerkt.

Crisisopvang Oekraïne

Voor de crisisopvang Oekraïne hanteren we het uitgangspunt dat alle kosten die we maken, gedekt worden door het Rijk. Dit houdt in dat tegenover alle geraamde kosten voor hetzelfde bedrag een inkomst vanuit het Rijk staat begroot.

Lopende projecten

Sturing op realisatie kostenbesparing sociaal domein

Door alle gemeenten is opgenomen dat sturing op de beheersing van kosten van decentralisaties nodig is. Door de opdracht samen op te pakken kunnen kosten worden bespaard en we zien de mogelijkheid om de opdracht 'onderzoek naar het verschuiven van huidige maatwerk naar algemene voorzieningen' hier onder te brengen. Voor deze opdracht is per gemeente € 46.667 incidenteel benodigd. Deze opdracht loopt nog door in 2024 en daarom wordt bij de jaarrekening 2023 verzocht het restantbudget over te hevelen naar 2024.

Vernieuwing algemene subsidieverordening

Momenteel wordt vormgegeven aan het nieuwe gemeentelijke subsidiebeleid voor de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen. Een extern bureau voert, gedurende dit jaar met overlap naar 2024, de regie over het formuleren en implementeren van het nieuwe (subsidie)beleid. De restantbudget voor dit doel dient dan ook te worden overgeheveld naar 2024.

Vitaliteit

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Sportaccommodaties	-2.758	-2.579	-425	-13	-35	-3.052
Sportbeleid en activering	-1.515	-2.907			38	-2.869
Volksgesondheid	-1.480	-1.732	33			-1.699
Subtotaal lasten	-5.753	-7.218	-392	-13	3	-7.620
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Sportaccommodaties	907	1.874	395			2.269
Sportbeleid en activering	122	136				136
Volksgesondheid	49	289				289
Subtotaal baten	1.078	2.299	395			2.694
Totaal saldo	-4.675	-4.921	3	-13	3	-4.928

Lasten

1. Vitaliteit

Sportaccommodaties

Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (€ 395.019, budgettair neutraal)

Ten behoeve van de meerkosten energie die de exploitant van het zwembad de Waterkanten (Sportfondsen Lisse) had in 2022 is een specifieke uitkering van het Rijk van € 395.019 ontvangen. Deze middelen worden doorbetaald aan de exploitant van het zwembad en zijn daarmee budgettair neutraal.

Aanpassing budget kosten verzekering (€ 30.450, nadeel)

Na de herschikking van budgetten voor team vastgoed per locatie, blijken een aantal budgetten voor verzekeringen niet toereikend. Dat wordt met deze boeking gecorrigeerd. Deze post betreft zwembad/sporthal De Waterkanten.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -425.469

Volksgesondheid

Afrekening Hecht 2021 (€ 33.189, voordeel)

In 2023 is een afrekening over 2021 ontvangen van Hecht. Dit leidt tot een voordeel van € 33.189.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ 33.189

Baten

1. Vitaliteit

Sportaccommodaties

Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (€ 395.019, budgettair neutraal)

Ten behoeve van de meerkosten energie die de exploitant van het zwembad de Waterkanten (Sportfondsen Lisse) had in 2022 is een specifieke uitkering van het Rijk van € 395.019 ontvangen. Hier staan lasten van hetzelfde bedrag tegenover (budgettair neutraal).

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ 395.019

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ 2.739

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Talentontwikkeling

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Cultureel erfgoed	-61	-59				-59
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-933	-802		-4	-14	-820
Media	-696	-720		1	-14	-733
Musea	-76	-77			-2	-79
Onderwijshuisvesting	-2.585	-2.488		-39		-2.527
Openbaar basisonderwijs	-196	-170				-170
Samenkracht en burgerparticipatie	-23					
Subtotaal lasten	-4.570	-4.316		-42	-30	-4.388
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	692					
Media	203	230				230
Onderwijshuisvesting	582	516				516
Subtotaal baten	1.477	746				746
Totaal saldo	-3.092	-3.570		-42	-30	-3.642

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Zorg voor elkaar

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5	-12		-2		-14
Samenkracht en burgerparticipatie	-742	-904		-20	16	-908
Subtotaal lasten	-747	-916		-22	16	-922
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Samenkracht en burgerparticipatie	2	63				63
Subtotaal baten	2	63				63
Totaal saldo	-746	-852		-22	16	-858

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Werk en inkomen

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Arbeidsparticipatie	-267	-334	42			-292
Inkomensregelingen	-6.474	-7.026			-180	-7.206
WSW en beschut werk	-1.748	-1.764				-1.764
Subtotaal lasten	-8.489	-9.124	42		-180	-9.262
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Inkomensregelingen	3.619	4.516			179	4.695
Subtotaal baten	3.619	4.516			179	4.695
Totaal saldo	-4.870	-4.609	42		-1	-4.568

Lasten

4. Werk en inkomen

Arbeidsparticipatie

Overheveling naar 2024: Sociale activering inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (€ 41.800, budgettair neutraal)

Het programma Lekker Fit is sociale activering voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verwachting is dat in 2024 wordt gestart met het programma.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ 41.800

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ 41.800

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Opvoeden en opgroeien

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Geëscaleerde zorg 18-	-498					
Gesloten plaatsing		-520				-520
Gezinsgericht		-114				-114
Jeugdbescherming		-365				-365
Jeugdhulp begeleiding		-1.382				-1.382
Jeugdhulp behandeling		-83				-83
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf		-18				-18
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		-1.512				-1.512
Jeugdhulp dagbesteding		-914				-914
Jeugdhulp met verblijf overig		-807				-807
Jeugdhulp zonder verblijf overig		-89				-89
Jeugdreclassering		-43				-43
Maatwerkdienstverlening 18-	-5.066	-17			17	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-946	-970	-181		-1	-1.152
Pleegzorg		-152				-152
Samenkracht en burgerparticipatie	-241	-255	40		-15	-230
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.128	-1.226		70	-46	-1.202
Subtotaal lasten	-7.879	-8.467	-141	70	-45	-8.583
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Maatwerkdienstverlening 18-		12				12
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	479	235	181			416
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	16					
Subtotaal baten	495	247	181			428
Totaal saldo	-7.383	-8.220	40	70	-45	-8.155

Lasten

5. Opvoeden en opgroeien

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Nationaal Programma Onderwijs (€ 181.281, budgettair neutraal)

Voor de specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is voor 2023 het restantbudget 2022 (€ 57.864) en het budget 2023 (€ 123.417) beschikbaar, de regeling is budgettair neutraal. De NPO kan worden ingezet in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -181.281

Samenkracht en burgerparticipatie

Overheveling naar 2024: Onderzoek jongeren ontmoetingsplek (€ 40.000, budgettair neutraal)

Uit het raadsakkoord 2022-2026 is € 40.000 beschikbaar gesteld voor mogelijk participatieproject jeugd voor uitgaans-/ontmoetingsplekken. Dit onderzoek staat gepland voor het eerste kwartaal van 2024 en daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 40.000

Baten

5. Opvoeden en opgroeien

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Nationaal Programma Onderwijs (€ 181.281, budgettair neutraal)

Voor de specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs is voor 2023 het restantbudget 2022 (57.864) en het budget 2023 (€ 123.417) beschikbaar, de regeling is budgettair neutraal.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 181.281

Totaal saldo wijzigingen toegelicht: € 40.000

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Thuis wonen

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Samenkracht en burgerparticipatie	-318	-1			1	
Subtotaal lasten	-318	-1			1	
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Samenkracht en burgerparticipatie	204					
Subtotaal baten	204					
Totaal saldo	-114	-1			1	

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Hulp bij meedoen

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Begeleiding (WMO)		-1.984				-1.984
Beschermd wonen (WMO)		-620			-1	-621
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-28	-103	-26		7	-122
Dagbesteding (WMO)		-742				-742
Geëscaleerde zorg 18+	-15					
Hulp bij het huishouden (WMO)		-2.248				-2.248
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		-106			-1	-107
Maatwerkdienstverlening 18+	-5.423					
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-444	-371				-371
Overige maatwerkarrangementen (WMO)		-426				-426
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.998	-5.281	-126	13	-4	-5.398
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-258	-629			-4	-633
Subtotaal lasten	-8.166	-12.510	-152	13	-3	-12.652

Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Beschermde wonen (WMO)		483				483
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		88				88
Samenkracht en burgerparticipatie	1.740	4.447	149			4.596
Subtotaal baten	1.740	5.018	149			5.167
Totaal saldo	-6.426	-7.492	-3	13	-3	-7.485

Lasten

7. Hulp bij meedoen

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Plan van Aanpak ontmoetingscentrum De Beukenhof (€ 25.855, nadeel)

De gemeente Lisse heeft de ambitie om de locatie van ontmoetingscentrum De Beukenhof te herontwikkelen en hier een nieuw, eigentijds ontmoetingscentrum te realiseren met een meer multifunctioneel karakter in combinatie met een woningbouwprogramma. Hiervoor wordt door een extern bureau een plan van aanpak opgesteld voor het uitwerken van een haalbaar totaalconcept van de maatschappelijke functies in combinatie met wonen. In de begroting 2023 wordt incidenteel een post van € 25.855 opgenomen voor deze post.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -25.855

Samenkracht en burgerparticipatie

Wet Inburgering restant 2022 (€ 93.204, nadeel)

In 2022 heeft de ISD minder geld uitgegeven aan inburgering dan verwacht. Een deel van deze gelden zijn SPUK-gelden en voor een deel worden deze uitgaven gefinancierd uit de algemene middelen. In 2022 is ten onrechte het deel van de algemene middelen ten laste van de inkomsten uit SPUK-gelden terecht gekomen waardoor in 2022 te lage inkomsten zijn berekend. Dit wordt nu gecorrigeerd, waarbij het totale voordeel incidenteel € 55.893 bedraagt.

Overheveling naar 2024: integratie statushouders en verminderen spanningen tussen bureaus (€ 43.106, budgettair neutraal)

Gezien de verhoging van de taakstelling van de Wet Inburgering komt er meer druk te staan op de sociale omgeving en het sociale verkeer in de wijk. Burenruzies nemen toe in de wijk waar oud en nieuwkomers samen moeten leven. Voorgesteld wordt hiervoor een ervaringsdeskundige inzetten die op individueel gezinsniveau kunnen ondersteunen om deze verhoudingen in wijk te verbeteren en de inburgering en integratie beter te doen slagen.

Dit project vindt echter pas in 2024 plaats en daarom wordt voorgesteld een budget van € 43.106 over te hevelen naar het nieuwe jaar.

Correctie dekking Leerlingenvervoer taalklas Oekraïense kinderen Taxi (€ 76.177, nadeel)

Bij de tussenrapportage is voor de dekking van het vervoer van de Oekraïense kinderen naar de taalklas uit de normvergoeding Bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne € 78.750 geraamd. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de taakmutatie voor het leerlingenvervoer van € 36.982 uit de Meicirculaire en ook niet dat de taakmutatie alleen de eerste zeven maanden van 2023 betreft.

Daarnaast was in de raming van de tussenrapportage ook dekking opgenomen voor het OV-vervoer van Oekraïense kinderen, maar zij gebruiken alleen taxivervoer. Dit wordt nu gecorrigeerd, waardoor in totaal de dekking uit de normvergoeding Bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne € 76.177 lager uit valt.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -126.275

Baten

7. Hulp bij meedoen

Samenkracht en burgerparticipatie

Wet Inburgering restant 2022 (€ 149.097, voordeel)

In 2022 heeft de ISD minder geld uitgegeven aan inburgering dan verwacht. Een deel van deze gelden zijn SPUKgeld en voor een deel worden deze uitgaven gefinancierd uit de algemene middelen. In 2022 is ten onrechte het deel van de algemene middelen ten laste van de inkomsten uit SPUKgeld terecht gekomen waardoor in 2022 te lage inkomsten zijn berekend. Dit wordt nu gecorrigeerd, waarbij het totale voordeel incidenteel € 55.893 bedraagt.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 149.097

Totaal saldo wijzigingen toegelicht: € -3.033

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Mutaties reserves

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutatie reserves	-2.719	-2.500	-85			-2.585
Subtotaal lasten	-2.719	-2.500	-85			-2.585
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutatie reserves	4.510	6.161	-554	20		5.627
Subtotaal baten	4.510	6.161	-554	20		5.627
Totaal saldo	1.791	3.661	-639	20		3.042

Lasten

Mutatie reserve programma 1

Mutatie reserves

Overheveling naar 2024: Sociale activering inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (€ 41.800, budgettair neutraal)

Het programma Lekker Fit is sociale activering voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verwachting is dat in 2024 wordt gestart met het programma.

Overheveling naar 2024: integratie statushouders en verminderen spanningen tussen burens (€ 43.106, budgettair neutraal)

Gezien de verhoging van de taakstelling van de wet Inburgering komt er meer druk te staan op de sociale omgeving en het sociale verkeer in de wijk. Burenruzie's nemen toe in de wijk waar oud en nieuwkomers samen moeten leven. Voorgesteld wordt hiervoor een ervaringsdeskundige inzetten die op individueel gezinsniveau kunnen ondersteunen om deze verhoudingen in wijk te verbeteren en de inburgering en integratie beter te doen slagen.

Dit project vindt echter pas in 2024 plaats en daarom wordt voorgesteld een budget van € 43.106 over te hevelen naar het nieuwe jaar.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € -84.906

Baten

Mutatie reserve programma 1

Mutatie reserves

Aanpassing onttrekking reserve Onderwijshuisvesting 2023 (€ 402.080, nadeel)

Door de uitstel van de (ver)nieuwbouw van de Lisbloem naar 2024 hoeft in 2023 geen onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting gedaan te worden voor de afboeking van de restantboekwaarde en de sloopkosten. Dit zorgt ervoor dat de onttrekking aan de reserve met een bedrag van € 402.070 omlaag kan. Deze is in de begroting 2024 opgenomen voor 2024.

Aanpassing onttrekking accommodatiebeleid 2023 (€ 112.330, nadeel)

Door de lagere uitvallende kapitaalslasten op een aantal kredieten als gevolg van de realisatie bij de jaarrekening 2022 hoeft er in 2023 minder onttrokken te worden aan reserve Accommodatiebeleid.

Overheveling naar 2024: Participatieproject Jeugd voor uitgaans- /ontmoetingsplekken naar 2024

Het budget wat uit het raadsakkoord voor dit participatieproject is toegekend, wordt gedekt uit de algemene reserve. Het budget voor doorgeschoven naar 2024. Dit houdt in dat de geraamde onttrekking aan de algemene reserve verlaagd kan worden met € 40.000 in 2023.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -554.400

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ -639.306

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Programma 2 Leefomgeving

Risico's en onzekerheden

Verbonden partijen

Voor de verbonden partijen volgen wij de begroting van deze verbonden partijen. Ook omdat dit de meest actuele beschikbare inzichten zijn. Wel weten we uit ervaring van voorgaande jaren dat bij de jaarrekening nog afwijkende cijfers worden ontvangen. We verwachten binnen dit programma nog afwijkingen bij de budgetten bij de verbonden partijen.

Projecten en anterieure overeenkomsten

In Programma 2 zijn de inkomsten en uitgaven verantwoord van diverse woonprojecten en anterieure overeenkomsten. De accountant besteedt bij zijn controle uitgebreid aandacht hieraan en beoordeelt op basis van de inzichten op dat moment of deze juist zijn bepaald. Het kan zijn dat we bij de jaarrekening nog aanpassingen moeten maken.

Kostendekkendheid afval en riolering

In de slotwijziging zijn diverse mutaties meegenomen met betrekking tot afval. Doordat de heffingen één keer per jaar kunnen worden vastgesteld, leiden bijvoorbeeld extra kosten of hogere opbrengsten tot een ander percentage kostendekkendheid. Voor riolering egaliseren we dit in de slotwijziging via de voorziening riolering. Op dit moment hebben we nog niet alle ontwikkelingen rondom afval en riool in beeld. Bij de Programmarekening 2023 zullen we een beoordeling maken van de kostendekkendheid van beide heffingen en de mogelijke egalisatie via de voorzieningen.

Opbrengst leges

We hebben een financieel risico op de begrootte opbrengsten van de bouwleges. Op dit moment zijn een aantal bouwprojecten nog niet aangevraagd welke wel opgenomen zijn in de legesprognose. Het risico bestaat dat er nog nieuwe aanvragen binnenkomen na het opstellen van deze slotwijziging zelfs pas in 2024. Wij brengen de leges in rekening op de dag van het besluit. Later dit jaar ingediende aanvragen met een besluit in 2024 heeft tot gevolg dat de begrootte bouwlegesopbrengsten voor 2023 mogelijk niet gehaald zullen worden. Medio oktober zijn de gerealiseerde opbrengsten € 375.000 lager dan begroot. In deze slotwijziging wordt de begroting met een bedrag van € 300.000 verlaagd. Mogelijk dat bij de jaarrekening nog een afwijking volgt van maximaal € 75.000 nadelig.

Veiligheid

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Crisisbeheersing en brandweer	-1.605	-1.811				-1.811
Openbare orde en veiligheid	-669	-922				-922
Subtotaal lasten	-2.274	-2.733				-2.733
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Crisisbeheersing en brandweer	105	113				113
Openbare orde en veiligheid	15	20				20
Subtotaal baten	120	133				133
Totaal saldo	-2.154	-2.600				-2.600

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Mobiliteit

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Parkeren	-136	-180			10	-170
Verkeer en vervoer	-2.993	-3.339	152	-12	-10	-3.209
Subtotaal lasten	-3.129	-3.519	152	-12		-3.379
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Parkeren	10	7				7
Verkeer en vervoer	412	527	60	-19		568
Subtotaal baten	422	534	60	-19		575
Totaal saldo	-2.708	-2.985	212	-32		-2.805

Lasten

Mobiliteit

Verkeer en vervoer

Groot onderhoud wegen (€ 350.000, voordeel)

Er is onder uitputting op het budget voor het onderhoud wegen door capaciteitsproblemen binnen het team. Dit budget moet ruimte geven aan het onderhoud van wegen (allerlei soorten verharding zoals ook trottoirs e.d.). Gevaarlijke situaties worden direct opgepakt, waarbij storingsonderhoud meestal door de eigen buitendienst wordt gedaan. De onderbenutting van dit budget leidt met name op de (midden)lange termijn tot degeneratie van onze kapitaalgoederen in de buitenruimte. Dit is onwenselijk ten opzichte van de wensen voor goed en duurzaam beheer.

Inspectiegegevens geven echter aan dat de kwaliteit van de verhardingen (wegen) die geïnspecteerd zijn in behoorlijk goede staat verkeren op dit moment. Verwachting is dan ook dat met het aannemen van een nieuwe beheerder wegen (december 2023) en het vervullen van de vacature assetmanager wegen zaken vanaf 2024 rechtgetrokken worden en ook aandacht is voor eventuele zaken die voortkomen uit onderbenutting van deze post.

Hogere elektriciteitskosten openbare verlichting (€ 168.000, budgettair neutraal)

De kosten van de elektriciteit zijn sinds vorig jaar aanzienlijk gestegen. Dit is het tarief van de stroom en de energiebelasting. De openbare verlichting wordt steeds meer voorzien van LED lampen, de verwachte besparing blijft vooralsnog achter. Daarnaast is het budget niet aangepast op areaal uitbreidingen.

De hogere elektriciteitskosten zijn ten laste van de buffer indexaties voor 2023 gebracht (zie programma Algemene dekkingsmiddelen) .

Hogere publieke heffingen (€ 30.000, nadeel)

Betreft de waterschapsbelasting die wordt opgelegd.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 152.000

Baten

Mobiliteit

Verkeer en vervoer

Hogere inkomsten degeneratiekosten (€ 60.000, voordeel)

I.v.m. de aanleg van glasvezel door een derde partij zijn er meer meldingen ontvangen bij "Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte", wat heeft geresulteerd in meer inkomsten

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 60.000

Totaal saldo wijzigingen toegelicht: € 212.000

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Wonen

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Ruimtelijke ordening	-2.391	-1.723	107		206	-1.410
Wonen en bouwen	-884	-1.146			-206	-1.352
Subtotaal lasten	-3.275	-2.869	107			-2.762
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Ruimtelijke ordening	3.154	30				30
Wonen en bouwen	999	851	-300			551
Subtotaal baten	4.153	881	-300			581
Totaal saldo	878	-1.988	-193			-2.181

Lasten

Wonen

Ruimtelijke ordening

Overhevelen budget omgevingsplan (€ 107.000, budgettair neutraal)

Afgelopen jaar is er veel denkwerk verricht in relatie tot de structuur van het permanente deel van het Omgevingsplan. De structuur staat klaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het jaar 2024 staat in het teken van het schrijven van de juridische regels van het Omgevingsplan. De transitieperiode om alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving te verankeren in het permanente deel van het Omgevingsplan duurt tot 2032. Het betreft een enorme opgave.

Het omgevingsplan dient qua juridische regels verordenend te worden geschreven. Er dienen veel werkingsgebieden te worden getekend. Een en ander dient ook nauw aan te sluiten op het onderdeel toepasbare regels (vraagbomen). Dit moet aan elkaar worden gekoppeld. Daarom wordt voorgesteld om het resterende incidentele budget voor het omgevingsplan over te hevelen naar 2024.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ 107.000

Baten

Wonen

Wonen en bouwen

Bijstelling bouwleges (€ 300.000, nadeel)

Op basis van de gerealiseerde opbrengsten voor de bouwleges in 2023 verwachten we dat de realisatie € 300.000 lager uit valt dan begroot. Er resteert dan nog een bedrag van € 75.000 wat in de rest van 2023 gerealiseerd moet gaan worden. Dit is bij de risico's en onzekerheden van programma 4 opgenomen.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -300.000

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ -193.000

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Openbare ruimte en duurzaamheid

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Afval	-2.690	-3.156	-110			-3.266
Begraafplaatsen en crematoria		-3				-3
Milieubeheer	-1.057	-1.558				-1.558
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.137	-2.484	-152			-2.636
Riolering	-1.393	-1.394				-1.394
Subtotaal lasten	-7.277	-8.595	-262			-8.857
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Afval	4.085	4.501	-155			4.346
Milieubeheer		56				56
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	51	53				53
Riolering	2.108	2.244				2.244
Subtotaal baten	6.244	6.854	-155			6.699
Totaal saldo	-1.033	-1.742	-417			-2.159

Lasten

Openbare ruimte en duurzaamheid

Afval

Hogere indexering Meerlanden (€ 110.000, nadeel)

De Meerlanden heeft in de algemene bestuursvergadering besloten om voor 2023 een extra indexering van 5,97% toe te rekenen aan de gemeenten. De afvalstoffenheffing worden eenmalig in december vastgesteld voor het volgende begrotingsjaar. Deze extra kosten zijn hierdoor een nadeel voor de gemeente.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -110.000

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Hogere kosten uitvoering Groenbeheerplan (€ 77.229, nadeel)

De jaarlijkse kosten voor de uitvoering van het groenbeheerplan zijn hoger dan eerder is begroot. Na herberekening blijkt dat het onderhoudsbudget van € 1.000.000 toch niet volledig gedekt is en er een aanvulling van het budget noodzakelijk is van € 77.229 om het kwaliteitsniveau te behouden.

Hogere onderhoudskosten spelen (€ 75.000, nadeel)

In Lisse zijn meer onderhoudskosten gemaakt op spelen dan in andere jaren. Dit is gekomen door een aantal incidentele en nootzakelijke uitgaven. Drie speeltoestellen aan de Voerman en aan de Hannie Schaftlaan zijn in de brand gestoken. Deze toestellen zijn vervangen en aan de Hannie Schaftlaan is nog grondwerk uitgevoerd zoals het vervangen van houtschors voor gras. Verder zijn er 8 speelplekken verwijderd en een ballenvanger aan de Veldhuizen van Zantenpark op verzoek van omwonenden. Tot slot is er een wandelbrug geplaatst bij het voetbalveld aan de Van Ostadestraat. Deze brug is enkele jaren geleden besteld, maar door vertraging pas dit jaar geplaatst.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -152.229

Riolering

Lagere kosten adviezen door derden riolering (€ 50.000, budgettair neutraal)

Een groot deel van 2023 is er geen tot beperkte personele bezetting geweest op het cluster Riolering. Hierdoor zijn er veel minder kosten gemaakt dan oorspronkelijk was begroot. Het eventuele overschot dat ontstaat wordt gestort in de voorziening.

Lagere kosten onderhoud riolering (€ 125.000, budgettair neutraal)

Een groot deel van 2023 is er geen tot beperkte personele bezetting geweest op het cluster Riolering. Hierdoor zijn er veel minder kosten gemaakt dan oorspronkelijk was begroot. Het eventuele overschot dat ontstaat wordt gestort in de voorziening.

Lagere onttrekking uit voorziening riolering (175.000, budgettair neutraal)

Dit jaar zijn er lagere uitgaven geweest voor onderhoud en inhuur van personeel. Deze lagere uitgaven worden gestort in de voorziening riolering.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 0

Baten

Openbare ruimte en duurzaamheid

Afval

Lagere vergoeding verpakkingsafval (€ 154.700, nadeel)

De prijs voor papier en karton is ten opzichte van 2022 met € 75,- per ton gedaald. Dit heeft een nadelig effect van € 114.000. Daarnaast zijn er bijstellingen geweest in de hoeveelheid verpakkingsafval. Dit zorg voor een nadeel van € 40.700. In totaal verwachten we € 154.700 minder te ontvangen.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € -154.700

Totaal saldo wijzigingen toegelicht: € -416.929

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Mutaties reserves

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	-417		-107			-107
Subtotaal lasten	-417		-107			-107
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	102	1.452				1.452
Subtotaal baten	102	1.452				1.452
Totaal saldo	-315	1.452	-107			1.345

Lasten

Mutaties reserve programma 2

Mutaties reserves

Overhevelen budget omgevingsplan (€ 107.000, budgettair neutraal)

Afgelopen jaar is er veel denkwerk verricht in relatie tot de structuur van het permanente deel van het Omgevingsplan. De structuur staat klaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het jaar 2024 staat in het teken van het schrijven van de juridische regels van het Omgevingsplan. De transitieperiode om alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving te verankeren in het permanente deel van het Omgevingsplan duurt tot 2032. Het betreft een enorme opgave.

Het omgevingsplan dient qua juridische regels verordenend te worden geschreven. Er dienen veel werkingsgebieden te worden getekend. Een en ander dient ook nauw aan te sluiten op het onderdeel toepasbare regels (vraagbomen). Dit moet aan elkaar worden gekoppeld. Daarom wordt voorgesteld om het resterende incidentele budget voor het omgevingsplan over te hevelen naar 2024.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -107.000

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ -107.000

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Programma 3 Bedrijvigheid

Risico's en onzekerheden

Verbonden partijen

Voor de verbonden partijen volgen wij de begroting van deze verbonden partijen. Ook omdat dit de meest actuele inzichten zijn. Wel weten we uit ervaring van voorgaande jaren dat bij de jaarrekening nog afwijkende cijfers worden ontvangen. We verwachten binnen dit programma nog afwijkingen bij de budgetten bij de verbonden partijen.

Regionale economie

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-50	-73		-12		-85
Economische ontwikkeling	-1.228	-960		-19		-979
Economische promotie	-188	-279				-279
Subtotaal lasten	-1.466	-1.312		-31		-1.343
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9	13				13
Economische ontwikkeling	378					
Economische promotie	102	125				125
Subtotaal baten	489	138				138
Totaal saldo	-976	-1.174		-31		-1.205

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Mutaties reserves

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	-284					
Subtotaal lasten	-284					
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	798	523				523
Subtotaal baten	798	523				523
Totaal saldo	514	523				523

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

Risico's en onzekerheden

Verbonden partijen

Voor de verbonden partijen volgen wij de begroting van deze verbonden partijen. Ook omdat dit de meest actuele inzichten zijn. Wel weten we uit ervaring van voorgaande jaren dat bij de jaarrekening nog afwijkende cijfers worden ontvangen. We verwachten binnen dit programma nog afwijkingen bij de budgetten bij de verbonden partijen.

Regionale samenwerking

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Bestuur	-1.697	-2.051		20		-2.031
Subtotaal lasten	-1.697	-2.051		20		-2.031
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Bestuur	530	69				69
Subtotaal baten	530	69				69
Totaal saldo	-1.168	-1.982		20		-1.962

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Dienstverlening

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Beheer overige gebouwen en gronden	-317	-437		-6	50	-393
Burgerzaken	-613	-827	-100	20		-907
Subtotaal lasten	-930	-1.264	-100	14	50	-1.300
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Beheer overige gebouwen en gronden	590	170				170
Burgerzaken	293	253	-39	24		238
Subtotaal baten	883	423	-39	24		408
Totaal saldo	-47	-840	-139	38	50	-891

Lasten

Dienstverlening

Burgerzaken

Organisatie Tweede Kamerverkiezingen (€ 100.000, nadeel)

In verband met de naderende Tweede Kamerverkiezingen in november wordt er voor de organisatie eenmalig verhoging van het budget van in totaal € 100.000 aangevraagd die wordt besteed aan o.a. presentiegelden, huur en catering stembureau's, postbezorging, interne uren projectleiding en aankoop diverse materialen. De interne uren van de diverse medewerkers die betrokken zijn bij de organisatie van de verkiezingen zijn niet doorberekend. In het werk is waar mogelijk geprioriteerd.

Dit veroorzaakt incidenteel, in 2023, een nadeel van hetzelfde bedrag.

De jaarlijkse bijdrage aan gemeenten voor de organisatie van verkiezingen is gebaseerd op gemiddeld één verkiezing per jaar. Gemeenten ontvangen voor de onverwachte Tweede Kamerverkiezingen in november dus geen compensatie. In een bestuurlijk overleg met de minister van BZK heeft de VNG laten weten dat het noodzakelijk is om gemeenten te compenseren voor de kosten van de verkiezingen op 22 november. Dit standpunt heeft de VNG ook in een brief aan de Tweede Kamerfracties benadrukt.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -100.000

Baten

Dienstverlening

Burgerzaken

Actualisatie leges Rijbewijzen (€ 39.000, nadeel)

De aanvragen en verlening van de rijbewijzen verlopen meer digitaal en rechtstreeks via RDW waardoor de leges voor de gemeenten teruglopen. Dit leidt tot een structurele verlaging van de legesopbrengten met € 39.000. Hier staan ook lagere aankoopkosten van rijbewijzen van € 19.750 tegenover.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ -39.000

Totaal saldo wijzigingen toegelicht:

€ -139.000

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Mutaties reserves

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	-90					
Subtotaal lasten	-90					
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserves	259	108				108
Subtotaal baten	259	108				108
Totaal saldo	169	108				108

Er zijn geen mutaties die toegelicht hoeven te worden. Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Algemene dekkingsmiddelen

Risico's en onzekerheden

Algemene uitkering

Het kan zijn dat in december nog een circulaire komt met de laatste wijzigingen in de algemene uitkering voor 2023. Dit leidt mogelijk nog tot afwijkingen.

bedragen x € 1.000

Lasten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		-529	302	168	59	
Belastingen overig	-451	-417				-417
Overhead	-8.775	-8.345	137	-14	-50	-8.272
Overige baten en lasten	-230	-1	-42			-43
Treasury	82	432	-274	-20		138
Subtotaal lasten	-9.374	-8.860	123	134	9	-8.594
Baten						
Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	38.970	38.999	626	24		39.649
Belastingen overig	147	128		15		143
Overhead	18	1				1
Overige baten en lasten	253					
OZB niet-woningen	2.570	2.710				2.710
OZB woningen	4.113	4.143				4.143
Treasury	687	622		-11		611
Subtotaal baten	46.758	46.603	626	28		47.257
Totaal saldo	37.383	37.743	749	162	9	38.663

Lasten

Algemene middelen

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Vrijval buffer indexatie voor 2023 (€ 301.950, voordeel)

Bij de begroting 2023 is een stelpost indexatie gevormd van € 950.000. Na verwerking van de Tussenrapportage 2023 was er nog een bedrag van € 529.000 beschikbaar. Bij de slotwijziging is een bedrag van € 227.050 ten laste van deze stelpost gebracht. Het restantbedrag voor 2023 van € 301.950 valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Subtotaal wijzigingen toegelicht:

€ 301.950

Overhead

Vrijval structureel budget strategische ambities voor 2023 (€ 137.051, voordeel)

In de begroting 2023 is budget opgenomen voor strategische ambities vanuit het raadsakkoord. In 2023 zijn er tot op heden geen voorstellen gedaan, die uit dit budget gedekt zouden moeten worden. Het restantbedrag van € 137.051 kan voor 2023 vrijvallen.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 137.051

Overige baten en lasten

Naheffing BTW-Compensatiefonds (€ 42.500, nadeel)

Over 2017 is een naheffing van de Belastingdienst ontvangen voor het BTW-Compensatiefonds. De naheffing bedraagt (inclusief rente) € 42.500.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € -42.500

Treasury

Actualisatie toegerekende reële en bespaarde rente (€ 210.706, nadeel)

Bij de Tussenrapportage 2023 zijn alle afschrijvingslasten en toegerekende rente als gevolg van de realisatie 2022 geactualiseerd. Hierbij is per abuis vergeten om de stelpost toegerekende rente aan te passen. Bij de Tussenrapportage 2023 is een voordeel gemeld van € 210.706 op de rente binnen de kapitaalslasten, die eigenlijk als budgetneutraal verwerkt had moeten worden. Met deze wijziging brengen we de toegerekende rente weer budgetneutraal in de begroting.

Bijstelling rente langlopende leningen (€ 63.587, nadeel)

In 2021 is bij het aantrekken van de laatste lening incidenteel de rentelasten verhoogd. Per abuis zijn de rentelasten niet structureel verhoogd. Inmiddels is dit in de begroting 2024 gerepareerd, maar moet nog eenmalig via de slotwijziging de rentelasten aangepast worden.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € -274.293

Baten

Algemene middelen

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Aanpassing Algemene uitkering Septembercirculaire (€ 625.648, voordeel)

Door de Septembercirculaire 2023 wijzigt de Algemene uitkering door aanpassing van de uitkeringsfactor en een voorschot met betrekking tot het BCF-plafond.

Subtotaal wijzigingen toegelicht: € 625.648

Totaal saldo wijzigingen toegelicht: € 747.856

Zie bijlage 1 van deze slotwijziging voor een overzicht van alle overige wijzigingen en bijlage 2 voor een overzicht van alle administratieve wijzigingen.

Investerings

In deze paragraaf zijn de financiële afwijkingen op de investeringskredieten opgenomen. In de eerste tabel zijn alle wijzigingen opgenomen die leiden tot een verhoging of verlaging van het investeringskrediet en investeringen die vanuit 2023 verschoven worden naar een ander jaar.

Omschrijving	Investerings
Spekkelaan 1: SH Nieuwbouw bouwkundig 2019	-636.629
<u>Onvoldoende krediet opgenomen in het financiële systeem van de begroting (€ 375.000, nadeel)</u> In de raad is het besluit genomen om € 5.700.000 beschikbaar te stellen voor de Ter Specke Nieuwbouw (Raad 22 februari 2018 € 5.585.000 en 18 april 2019 € 375.000 en Raad 27 januari 2022 - € 260.000). In het financiële systeem is destijds € 5.325.000 opgenomen. Met deze wijziging wordt € 375.000 toegevoegd aan het krediet en sluit het krediet weer aan op het raadsvoorstel.	<u>-375.000</u>
<u>Deel BTW niet terug verhaalbaar op BTW compensatiefonds (€ 103.303, nadeel)</u> Een deel van de BTW van de uitgaven op het project van de Nieuwbouw Ter Specke is niet verhaalbaar op het BTW compensatiefonds. Dit wordt veroorzaakt omdat een deel van de uitgaven op bewegingsonderwijs de BTW niet verhaalbaar is. In het raadsvoorstel van 18 april 2009 is reeds aangegeven dat er een BTW risico is. Dit heeft zich vertaald in de afwijking van € 103.303	<u>-103.303</u>
<u>Nadelig projectresultaat Nieuwbouw Ter Specke (€ 154.326, nadeel)</u> Het nadelige projectresultaat op Ter Specke is €154.326 en betreft - 3% van het eerder beschikbaar gestelde krediet. De raad is hierover geïnformeerd via de raadsbrief "Afsluiting project nieuwbouw sporthal en accommodatie FC Lisse".	<u>-154.326</u>
Herinrichting Grevelingstraat	590.900
<u>Herinrichting Grevelingstraat</u> Wordt uitgevoerd na afronding projecten rondom Grevelingstraat. Naar verwachting kan er in 2025 gestart worden.	<u>590.900</u>
Verbetering Grevelingstraat 2022	180.000
<u>Riolering Grevelingstraat verschuiven naar 2025 (€ 180.000 budgettair neutraal)</u> Wordt uitgevoerd na afronding projecten rondom Grevelingstraat. Naar verwachting kan er in 2025 gestart worden.	<u>180.000</u>
Aanschaf zonnepanelen sportcomplex de Waterkanten	-400.000
<u>Aanschaf zonnepanelen sportcomplex de Waterkanten (€ 400.000, nadeel)</u> Deze investering levert een positieve bijdrage aan de gemeentelijke duurzaamheidsambitie naar energiezuinig maatschappelijk vastgoed in 2030 en is een randvoorwaarde om een deel van de besparing uit de strategische opgave 'Accommodatiebeleid' in de begroting 2024 te kunnen realiseren. Het plaatsen van deze zonnepanelen levert op basis van de nieuwe energietarieven (2024) van Sportfondsen een jaarlijkse besparing van € 59.000 euro op zolang de investering nog niet is afgeschreven. Daarna betreft de volledige jaarlijkse besparing € 100.000 euro. Een en ander is wel afhankelijk van de prijsontwikkeling van elektriciteit op de energiemarkt en de mogelijkheden rond het afsluiten van energie contracten.	<u>-400.000</u>
Eindtotaal	-261.729

Administratieve wijzigingen investeringskredieten:

Naast de bovengenoemde wijzigingen wordt ten aanzien van het project Ter Specke het benodigde krediet overgezet naar het juiste grootboeknummer (FCL).

Omschrijving	Investerings
Samenvoegen kredieten Ter Specke	0
Duurzaam Veilig inrichten Ter Specke 2022	427.500
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>427.500</u>
Herinrichting Spekkelaan 2022	385.863
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>-18.000</u>
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>403.863</u>
Herinrichting terrein Ter Specke 2022	419.329
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>419.329</u>
Trainingshal ter Specke verkeersmaatr. en parkeren	-1.232.692
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>18.450</u>
Krediet overboeken naar totale begrotingspost Ter Specke 75200205	<u>-1.251.142</u>
Vorbereidingskrediet 2023 lange termijn oplossing Grachtbrug	0
Reconstructies wegen 2022	110.000
De kosten van de planstudie voor de lange termijn oplossing van de Grachtbrug worden geraamd op € 110.000 en wordt gedekt uit het jaarlijks beschikbare investeringskrediet voor mobiliteit. Zie ook de raadsbrief 'Projectplan planstudie Grachtbrug Lisse'. Het budget wordt geboekt naar 72100107.30.	110.000
Grachtbrug: voorbereidingskosten	-110.000
De kosten van de planstudie voor de lange termijn oplossing van de Grachtbrug worden geraamd op € 110.000 en wordt gedekt uit het jaarlijks beschikbare investeringskrediet voor mobiliteit. Zie ook de raadsbrief 'Projectplan planstudie Grachtbrug Lisse'.	-110.000
Eindtotaal	0

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid GW 213A over afhandeling klantvragen

Het onderzoek start eind 3e/begin 4e kwartaal maar loopt mogelijk vertraging op in verband met de inzet van een grote groep medewerkers o.a. bij Publieksservice voor de nieuwe Tweede Kamerverkiezingen op 22 november 2023.

Bijlage 1: Overzicht financiële wijzigingen

In de programma's zijn de tabellen opgenomen van de financiële wijzigingen per thema. De wijzigingen toegelicht worden bij het programma toegelicht, de overige wijzigingen, lager dan € 25.000, in bijlage 1 en de administratieve wijzigingen in bijlage 2.

Tabel 1 Overige wijzigingen per thema en taakveld (€)

Omschrijving	Overige Wijzigingen
1. Samenleven	25.814
1. Vitaliteit	-12.843
<u>Sportaccommodaties</u>	-12.843
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-12.843
2. Talentontwikkeling	-41.932
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	-4.373
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-4.373
<u>Media</u>	1.137
Aanpassing budget kosten verzekeringen	1.137
<u>Onderwijshuisvesting</u>	-38.696
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-38.696
3. Zorg voor elkaar	-22.212
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	-2.212
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-2.212
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>	-20.000
Uitgaven verbouwing (€ 20.000, budgettair neutraal)	-20.000
5. Opvoeden en opgroeien	70.158
<u>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</u>	70.158
Actualisatie Preventie jeugd en Gezin (€ 21.061 voordeel)	21.061
Actualisatie Preventie jeugd en Gezin (€ 900, nadeel)	-900
Actualisatie Preventie jeugd en Gezin (€ 17.476, voordeel)	17.476
Subsidievaststelling 2022 GGD aanvullende diensten PZJ (€ 10.943, voordeel)	10.943
Subsidievaststelling 2022 Marente reset (€ 21.578, voordeel)	21.578
7. Hulp bij meedoen	12.643
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>	12.643
Subsidievaststelling 2022 St. Vluchtelingenwerk ZH (9.346, voordeel)	9.346
Subsidievaststelling 2022 Stichting De Paraplu (inloopcafé De Beukenhof) (€ 1.384, voordeel)	1.384
Subsidievaststelling 2022 Stichting De Paraplu (Krantcafé) (€ 1.913, voordeel)	1.913
Mutatie reserve programma 1	20.000

Mutatie reserves	20.000
Uitgaven verbouwing (€ 20.000, budgettair neutraal)	20.000
2. Leefomgeving	-31.460
Mobiliteit	-31.500
Verkeer en vervoer	-31.500
Hogere onderhoudskosten verkeersregelinstanties (€ 12.500, nadeel)	-12.500
Lagere reclame inkomsten (€ 19.000, nadeel)	-19.000
Veiligheid	40
Crisisbeheersing en brandweer	183
Aanpassing budget kosten verzekeringen	183
Openbare orde en veiligheid	-143
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-143
3. Bedrijvigheid	-31.270
Regionale economie	-31.270
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-12.500
Hogere uitgaven marktmeester (€ 12.500, nadeel)	-12.500
Economische ontwikkeling	-18.770
Kernteam en financieel specialist Duin- en Bollenstreek (€ 14.850, nadeel)	-14.850
Regiodeal Inhuur (€ 3.920, nadeel)	-3.920
4. Bestuur en ondersteuning	58.224
Dienstverlening	38.224
Beheer overige gebouwen en gronden	-5.526
Aanpassing budget kosten verzekeringen	-5.526
Burgerzaken	43.750
Actualisatie leges Bugarlijke stand (€ 9.000, voordeel)	9.000
Actualisatie leges Reisdocumenten (€ 15.000, voordeel)	15.000
Actualisatie aankoop Rijbewijzen (€ 19.750, voordeel)	19.750
Regionale samenwerking	20.000
Bestuur	20.000
Lagere besteding salarissen en sociale lasten Griffie (€ 20.000, voordeel)	20.000
Algemene dekkingsmiddelen	162.256
Algemene middelen	162.256
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	192.120
Aanpassing Algemene uitkering Septembercirculaire (€ 24.120, voordeel)	24.120
Ten laste van de buffer indexatie hogere elektriciteitskosten (€ 168.000, budgettair neutraal)	168.000

<u>Belastingen overig</u>	15.000
Meer opbrengsten Precariobelasting (€ 15.000, voordeel)	15.000
<u>Overhead</u>	-13.864
Verhoging budget Evenementen (€ 15.000, nadeel)	-15.000
Aanpassing budget kosten verzekeringen	1.136
<u>Treasury</u>	-31.000
Rente kortlopende leningen (€ 20.000, nadeel)	-20.000
Actualisatie Rente SVN (€ 11.000, nadeel)	-11.000
Eindtotaal	183.564

Bijlage 2: Overzicht administratieve wijzigingen

In de programma's zijn de tabellen opgenomen van de financiële wijzigingen per thema. De wijzigingen toegelicht worden bij het programma toegelicht, de overige wijzigingen in bijlage 1 en de administratieve wijzigingen in bijlage 2.

De administratieve wijzigingen zijn de wijzigingen tussen de budgetten. Kenmerk hiervan is dat deze wijzigingen budget neutraal verlopen en dus per saldo € 0 zijn. In onderstaande tabel is zichtbaar dat het totaal aan administratieve wijzigingen gesorteerd naar thema en taakveld en onderaan op totaal van de begroting op nul eindigt.

Tabel 2 Administratieve wijzigingen per thema en taakveld (€)

Omschrijving	Administratieve wijzigingen
1. Samenleven	-58.770
1. Vitaliteit	2.656
<u>Sportaccommodaties</u>	-35.000
<u>Onderhoud kunstgrasveld</u>	<u>-35.000</u>
Onderhoudskosten van kunstgrasvelden zijn vanuit sportfondsen Lisse overgegaan naar de gemeente Lisse - buitenruimte.	
<u>Sportbeleid en activering</u>	37.656
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>37.656</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
2. Talentontwikkeling	-30.577
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	-14.296
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-14.296</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
<u>Media</u>	-14.296
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-14.296</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
<u>Musea</u>	-1.985
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-1.985</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
3. Zorg voor elkaar	16.347
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	-142
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-142</u>

De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
Samenkracht en burgerparticipatie	16.489
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>16.489</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
<u>A323: Actualisatie Welzijnskompas (€ 22.409, budgettair neutraal)</u>	<u>22.409</u>
Om het tekort van de subsidie aan Stichting Welzijnskompas voor 2023 op te vangen wordt eenmalig € 22.409 overgeheveld vanuit het budget voor waardering mantelzorger onder het Welzijnswerk.	
<u>A323: Actualisatie Welzijnskompas (€ 22.409, budgettair neutraal)</u>	<u>-22.409</u>
Om het tekort van de subsidie aan de stichting Welzijnskompas over 2023 te dekken wordt € 22.409 overgeheveld vanuit het budget van waardering mantelzorger onder het Welzijnswerk.	
4. Werk en inkomen	-508
<u>Inkomensregelingen</u>	-508
<u>Restant SPUKgeld 2022 naar 2023 (€ 179.468, budgettair neutraal)</u>	<u>179.468</u>
In 2022 heeft de gemeente een Specifieke uitkering ontvangen voor de aanpak energiearmoede. Niet alle gelden zijn uitgegeven in 2022. Het restant wordt nu geraamd voor 2023 voor de vervolgaanpak energiearmoede. De regeling loopt tot 2025.	
<u>Restant SPUKgeld 2022 naar 2023 (€ 179.468, budgettair neutraal)</u>	<u>-179.468</u>
In 2022 heeft de gemeente een Specifieke uitkering ontvangen voor de aanpak energiearmoede. Niet alle gelden zijn uitgegeven in 2022. Het restant wordt nu geraamd voor 2023 voor de vervolgaanpak energiearmoede. De regeling loopt tot 2025.	
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-508</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
5. Opvoeden en opgroeien	-45.095
<u>Maatwerkdienstverlening 18-</u>	17.128
<u>Transformatiegelden Jeugd naar integrale toegang (€ 17.128, budgettair neutraal)</u>	<u>17.128</u>
De middelen die van het Transformatiefonds Jeugd zijn ontvangen van € 17.128 voor de kwaliteitsmedewerker Jeugd Verwijzingen, dit wordt ingezet bij de integrale toegang Jeugd van Voor Ieder1 en worden daarom overgeheveld vanuit het taakveld Maatwerkdienstverlening 18- naar taakveld Wijkteams.	
<u>Onderwijsbeleid en leerlingzaken</u>	-785
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-785</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
Samenkracht en burgerparticipatie	-15.064
<u>Subsidie Jongerenwerk de Greef Lisse (€ 7.000, budgettair neutraal)</u>	<u>-7.000</u>

Deze subsidie van € 7.000 is voor de grafittisubsidie waarvan vorig jaar is besloten dit toe te voegen aan de reguliere subsidie aan Welzijnkwartier voor het jongerenwerk. Deze wijziging wordt structureel in de meerjarenbegroting doorgevoerd.	
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	-8.064
<u>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</u>	-46.374
<u>Transformatiegelden Jeugd naar integrale toegang (€ 17.128, budgettair neutraal)</u> De middelen die van het Transformatiefonds Jeugd zijn ontvangen van € 17.128 voor de kwaliteitsmedewerker Jeugd Verwijzingen, dit wordt ingezet bij de integrale toegang Jeugd van Voor Ieder1 en worden daarom overgeheveld vanuit het taakveld Maatwerkdienstverlening 18- naar taakveld Wijkteams	-17.128
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	-29.246
6. Thuiswonen	670
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>	670
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	670
7. Hulp bij meedoen	-2.263
<u>Beschermd wonen (WMO)</u>	-665
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	-665
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>	7.000
<u>Subsidie Jongerenwerk de Greef Lisse (€ 7.000, budgettair neutraal)</u> Deze subsidie van € 7.000 is voor de grafittisubsidie waarvan vorig jaar is besloten dit toe te voegen aan de reguliere subsidie aan Welzijnkwartier voor het jongerenwerk. Deze wijziging wordt structureel in de meerjarenbegroting doorgevoerd.	7.000
<u>Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)</u>	-926
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	-926
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>	-3.511
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	-3.511

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-4.161
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-4.161</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
2. Leefomgeving	-124
Mobiliteit	
<u>Parkeren</u>	10.250
<u>Kosten plaatsen laadpalen (€ 10.250, budgettair neutraal)</u>	<u>10.250</u>
Voor het plaatsen, onderhoud en de opbrengsten van de laadpalen in de gemeente is een nieuwe FCL aangemaakt (62100605). In het verleden zaten de budgetten verspreid.	
<u>Verkeer en vervoer</u>	-10.250
<u>Klein onderhoud straatmeubilair naar andere FCL (€ 14.413, budgettair neutraal)</u>	<u>14.413</u>
Op verzoek van de organisatie worden alle onderhoudskosten beheert door het team beheer. Hiermee komen de onderhoudsbudgetten bij de buitendienst te vervallen.	
<u>Klein onderhoud straatmeubilair naar andere FCL (€ 14.413, budgettair neutraal)</u>	<u>-14.413</u>
Op verzoek van de organisatie worden alle onderhoudskosten beheert door het team beheer. Hiermee komen de onderhoudsbudgetten bij de buitendienst te vervallen.	
<u>Kosten oplaadpunten (€ 10.250, budgettair neutraal)</u>	<u>-10.250</u>
Voor het plaatsen, onderhoud en de opbrengsten van de laadpalen in de gemeente is een nieuwe FCL aangemaakt (62100605). In het verleden zaten de budgetten verspreid.	
Openbare ruimte en duurzaamheid	-124
<u>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u>	-124
<u>Kosten onderhoud Bermen (€ 128.510, budgettair neutraal)</u>	<u>128.510</u>
De kosten voor het onderhoud aan de bermen worden geboekt op FCL 65701103	
<u>Kosten onderhoud Bermen (€ 128.510, budgettair neutraal)</u>	<u>-128.510</u>
De kosten voor het onderhoud aan de bermen werden eerder geboekt op 62400103.	
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u>	<u>-124</u>
De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	
<u>Riolering</u>	
<u>Klein onderhoud riolering naar andere FCL (€ 10.250, budgettair neutraal)</u>	<u>10.250</u>
Op verzoek van de organisatie worden alle onderhoudskosten beheert door het team beheer. Hiermee komen de onderhoudsbudgetten bij de buitendienst te vervallen.	
<u>Klein onderhoud riolering naar andere FCL (€ 10.250 budgettair neutraal)</u>	<u>-10.250</u>

Op verzoek van de organisatie worden alle onderhoudskosten beheert door het team beheer. Hiermee komen de onderhoudsbudgetten bij de buitendienst te vervallen.	
Veiligheid	
<u>Openbare orde en veiligheid</u>	
Handhaving BOA's (€ 32.617, budgettaire neutraal)	32.617
In de meicirculaire 2022 is er geld beschikbaar gesteld voor de handhaving van BOA's. Dit geld wordt overgezet naar HLT. Dit betreft een administratieve wijziging en is budgettaire neutraal.	
Handhaving BOA's (€ 32.617, budgettaire neutraal)	-32.617
In de meicirculaire 2022 is er geld beschikbaar gesteld voor de handhaving van BOA's. Dit geld wordt overgezet naar HLT. Dit betreft een administratieve wijziging en is budgettaire neutraal.	
Wonen	
<u>Ruimtelijke ordening</u>	206.269
<u>Correctie budgetten Implementatie Omgevingswet (€ 201.908, budgettair neutraal)</u>	201.908
Het budget voor de implementatie omgevingswet is opgenomen in HLTsamen. In de gemeentelijke begroting staan nu 2 budgetten opgenomen die salderen naar € 0. Met deze correctie worden deze 2 verschillende budgetten afgeboekt naar € 0.	
<u>Verrekening naar balans - actualisatie anterieure overeenkomsten (budgettair neutraal)</u>	-49.950
<u>Verrekening naar balans - actualisatie anterieure overeenkomsten (budgettair neutraal)</u>	222.645
<u>Actualisatie van inkomsten en uitgaven vanuit anterieure overeenkomsten (budgettair neutraal)</u>	-218.284
<u>Actualisatie van inkomsten en uitgaven vanuit anterieure overeenkomsten (budgettair neutraal)</u>	49.950
<u>Wonen en bouwen</u>	-206.269
<u>Correctie budgetten Implementatie Omgevingswet (€ 201.908, budgettair neutraal)</u>	-201.908
Het budget voor de implementatie omgevingswet is opgenomen in HLTsamen. In de gemeentelijke begroting staan nu 2 budgetten opgenomen die salderen naar € 0. Met deze correctie worden deze 2 verschillende budgetten afgeboekt naar € 0.	
<u>Actualisatie van inkomsten en uitgaven vanuit anterieure overeenkomsten (budgettair neutraal)</u>	-4.361
4. Bestuur en ondersteuning	50.000
Dienstverlening	50.000
<u>Beheer overige gebouwen en gronden</u>	50.000
<u>Verbeteren fysieke bereikbaarheid en toegankelijkheid openbare gebouwen, centrum en voorzieningen</u>	50.000

Budget staat nu onder het taakveld Beheer overige gebouwen. Omdat de opdracht een bredere scope heeft dan alleen de gemeentelijke gebouwen wordt dit budget centraal geplaatst binnen de begroting.	
Algemene dekkingsmiddelen	8.894
Algemene middelen	8.894
<u>Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds</u>	58.894
<u>Verdeling stelpost indexatie en stelpost bezuiniging over de diverse subsidiebudgetten</u> De stelpost indexatie voor subsidies en de stelpost voor de bezuinigingen op de subsidies wordt met deze wijziging verdeeld over de diverse posten binnen de begroting.	<u>23.894</u>
<u>Onderhoud kunstgrasveld</u> Onderhoudskosten van kunstgrasvelden zijn vanuit sportfondsen Lisse overgegaan naar de gemeente Lisse - buitenruimte.	<u>35.000</u>
<u>Overhead</u>	-50.000
<u>Verbeteren fysieke bereikbaarheid en toegankelijkheid openbare gebouwen, centrum en voorzieningen</u> Budget staat nu onder het taakveld Beheer overige gebouwen. Omdat de opdracht een bredere scope heeft dan alleen de gemeentelijke gebouwen wordt dit budget centraal geplaatst binnen de begroting.	<u>-50.000</u>
Eindtotaal	

Bijlage 3: Normenkader Lisse

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole is een inventarisatie van relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf, die relevant zijn voor de accountantscontrole. Bij de externe wetgeving wordt alleen wet- en regelgeving meegenomen die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen, zoals bijvoorbeeld Europese aanbestedingsrichtlijnen. Voor verordeningen geldt dat alle verordeningen voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen onderdeel uitmaken van het normenkader. Andere besluiten van de gemeenteraad, dus niet zijnde verordeningen, met een kaderstellend karakter en die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen zijn ook een verplicht onderdeel van het normenkader.

Het normenkader wordt actueel gehouden en doorlopend aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving. Daarom wordt het normenkader voorafgaand aan de accountantscontrole door de gemeenteraad vastgesteld. Op deze manier wordt bij de accountantscontrole altijd de meest actuele regelgeving gehanteerd.

Met ingang van 2023 komt er een belangrijk onderdeel van de verandering in de rechtmatigheidsverantwoording is dat het college van burgemeester en wethouders aan moeten gaan geven in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de raad vooraf vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Normenkader gemeente Lisse 2023		
Programma	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
1. Samenleven	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Beleid(s)plan) schuldhulpverlening 2022-2025
		Verordening beslistermijn schulddienstverlening ISD Bollenstreek 2021
1. Samenleven	Wet Inburgering	Beleidsnotitie Wet Inburgering
1. Samenleven	Wet Inburgering	Verordening Inburgering
1. Samenleven	Wet op de basiseducatie	
1. Samenleven	Wet educatie en beroepsonderwijs	
1. Samenleven	Wet kinderopvang en kwaliteitscriteria peuterspeelzalen	
1. Samenleven	Wet langdurige zorg	
1. Samenleven	Wet maatschappelijke ondersteuning	Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020
1. Samenleven	Wet maatschappelijke ondersteuning	Verstrekkingsbeleid WMO
1. Samenleven	Besluit maatschappelijke ondersteuning	
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening individuele inkomensvoetstuk
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening tegenprestatie naar vermogen

1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Afstemmingsverordening PW, IOAW, IOAZ
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening individuele studietoelage
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening re-integratie en loonkostensubsidie
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Handhavingsverordening PW, IOAW, IOAZ
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Handhavingsbeleidsplan
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Uitvoeringsregels bijzondere bijstand ISD Bollenstreek 2022
1. Samenleven	IOAW en IOAZ	Verstrekkingenboek bijzondere bijstand
1. Samenleven	Regeling Opvang Asielzoekers	
1. Samenleven	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie	
1. Samenleven	Besluit houdende vaststelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	
1. Samenleven	Wet op het specifiek cultuurbeleid	
1. Samenleven	Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
1. Samenleven	Wet op het primair onderwijs	Verordening Leerlingenvervoer
1. Samenleven	Wet op het primair onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
1. Samenleven	Wet sociale werkvoorziening	Regeling uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken
1. Samenleven	Wet sociale werkvoorziening	Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken WSW
1. Samenleven	Besluit Jeugdwet	Verordening Jeugdhulp
1. Samenleven	Jeugdwet	
1. Samenleven	Participatiewet	
1. Samenleven	Vreemdelingenwet	
2. Leefomgeving	Wegenwet	Beleidsplan civiele kunstwerken 2029-2023
2. Leefomgeving	Wet belastingen op milieugrondslag	
2. Leefomgeving	Wet op de waterhuishouding	
2. Leefomgeving	Waterleidingwet	
2. Leefomgeving	Monumentenwet	Subsidieverordening gemeentelijke monumenten
2. Leefomgeving	Wegenverkeerswet 1994	Beheer (of beleids-)plan wegen 2022-2026

2. Leefomgeving	Wet natuurbescherming	Groen beheerplan 2021-2030
2. Leefomgeving	Wet natuurbescherming	Verordening heffing recht tegemoetkoming planschade
2. Leefomgeving	Kaderwet LNV-subsidies	
2. Leefomgeving	Wet ruimtelijke ordening	
2. Leefomgeving	Besluit ruimtelijke ordening	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Lisse
2. Leefomgeving	Besluit ruimtelijke ordening	Exploitatieverordening
2. Leefomgeving	Besluit ruimtelijke ordening	
2. Leefomgeving	Woningwet	
2. Leefomgeving	Besluit woninggebonden subsidies	
2. Leefomgeving	Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer	
2. Leefomgeving	Huisvestingswet	
2. Leefomgeving	Huurwet	
2. Leefomgeving	Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte	
2. Leefomgeving	Leegstandwet	
2. Leefomgeving	Wet bevordering eigenwoningbezit	
3. Bedrijvigheid	Alcoholwet	
3. Bedrijvigheid	Winkeltijdenwet	
3. Bedrijvigheid	Wet veiligheidsregio's	
3. Bedrijvigheid	Telecommunicatiewet	AVOI (nadere regels ondergrondse infrastructuur)
3. Bedrijvigheid	Mediawet 2008	
4. Bestuur	Burgerlijk Wetboek	
4. Bestuur	Gemeentewet	Algemene Subsidieverordening
4. Bestuur	Gemeentewet	Beleidsregel Coronasteunfonds maatschappelijke non-profit organisaties gemeente Lisse 2022
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening 212 en bijbehorende nota's (financiële verordening)
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening 213 (controleverordening)
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening 213a (verordening onderzoeken doelmatig en doeltreffendheid)
4. Bestuur	Gemeentewet	Maatschappelijke Agenda
4. Bestuur	Gemeentewet	Nota Grondbeleid 2022-2026
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening afvalstoffenheffing Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening rioolheffing Lisse 2023

4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening rioolaansluitingen en overige werkzaamheden Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening marktgeden Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening precariobelasting Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening hondenbelasting Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening toeristenbelasting 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordeing Kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Legesverordening Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening op roerende woon- en bedrijfsruimten Lisse 2023
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening starterslening
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening stimuleringsfonds startersregeling
4. Bestuur	Gemeentewet	Verordening duurzaamheidslening
4. Bestuur	Gemeentewet	Subsidieregeling energiebesparende maatregelen woningen Lisse
4. Bestuur	Algemene wet bestuursrecht	
4. Bestuur	Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Mandatenbesluit
4. Bestuur	Besluit Financiële verhouding	
4. Bestuur	Wet financiering decentrale overheden	Treasurystatuut
4. Bestuur	Wet financiering decentrale overheden	Beleidsregel leningen en garanties
4. Bestuur	Besluit accountantscontrole decentrale overheden	
4. Bestuur	Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden	
4. Bestuur	Wet op het BTW-compensatiefonds	
4. Bestuur	CAO Gemeenten	
4. Bestuur	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	
4. Bestuur	Aanbestedingswet en - besluit	
4. Bestuur	Mededingingswet (wet markt en overheid)	Raadsbesluit tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in art. 25h. Mededingingswet
4. Bestuur	Wet gemeenschappelijke regelingen	
4. Bestuur	Algemene wet inzake rijksbelastingen	
4. Bestuur	Fiscale wetgeving	

4. Bestuur	Wet waardering onroerende zaken	Verordening onroerende -zaak belastingen Lisse 2023
4. Bestuur	Wet Basisregistratie personen	
4. Bestuur	Sociale verzekeringswetten	

Bijlage 4: Overhevelingen naar 2024

In deze bijlage zijn de voorgestelde overhevelingen opgenomen van 2023 naar 2024. Het betreft incidentele budgetten die in 2023 niet volledig worden uitgeput doordat de activiteiten in 2024 (en later) worden uitgevoerd. In de financiële slotwijziging 2023 wordt besloten over onderstaande overhevelingen.

Het is bij de programmarekening 2023 nog mogelijk dat voorgesteld wordt om aanvullend nog budgetten over te hevelen. Ook zal bij de programmarekening 2023 worden vastgesteld dat ten laste van onderstaande budgetten geen uitgaven meer hebben plaatsgevonden. Dit is in lijn met de notitie 'Toekomstbestendig begroten', waarin is vastgelegd dat er nooit meer budget overgeheveld kan worden dan is overgebleven in een jaar.

Thema	Taakveld	Bedrag	Toelichting
Werk en inkomen	Arbeidsparticipatie	€ 41.800	Het programma Lekker Fit is sociale activering voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verwachting is dat in 2024 wordt gestart met het programma.
Opvoeden en opgroeien	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 40.000	Uit het raadsakkoord 2022-2026 is € 40.000 beschikbaar gesteld voor mogelijk participatieproject jeugd voor uitgaans-/ontmoetingsplekken. Dit onderzoek staat gepland voor het eerste kwartaal van 2024 en daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen.
Mutatie reserves Programma 1	Mutatie reserves	- € 40.000	Het budget wat uit het raadsakkoord voor het participatieproject jeugd voor uitgaans- en ontmoetingsplekken is toegekend, wordt gedekt uit de algemene reserve. Deze onttrekking verschuift dus mee van 2023 naar 2024.
Hulp bij meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 43.106	Gezien de verhoging van de taakstelling van de Wet Inburgering komt er meer druk te staan op de sociale omgeving en het sociale verkeer in de wijk. Burenruzie's nemen toe in de wijk waar oud en nieuwkomers samen moeten leven. Voorgesteld wordt hiervoor een ervaringsdeskundige inzetten die op individueel gezinsniveau kunnen ondersteunen om deze verhoudingen in wijk te verbeteren en de inburgering en integratie beter te doen slagen. Dit project vindt echter pas in 2024 plaats en daarom wordt voorgesteld een budget van € 43.106 over te hevelen naar het nieuwe jaar.

Wonen	Ruimtelijke ordening	€ 107.000	De uitgaven voor de kwaliteitsimpuls openbaar gebied Sportlaan staan gepland voor 2024. Daarom wordt het budget hiervoor overgeheveld naar 2024.
		€ 191.906	Totaal

Overige overhevelingen

Onderstaande posten zullen in de programmarekening worden opgevoerd als overheveling. Doordat de opdrachten in 2023 al van start zijn gegaan, kan het bedrag voor de overheveling pas aan het eind van het jaar worden vastgesteld.

Stimuleren faciliteren inzet dementievriendelijke samenleving

In het raadsakkoord staat dat er wordt gewerkt aan een dementievriendelijke gemeente Lisse. Via een incidenteel budget is in 2023 € 23.000 vrijgemaakt om uitvoering te geven aan dementievriendelijke gemeente.

In 2023 wordt een plan gemaakt en is het budget deels uitgeven aan uitvoerende activiteiten. Andere plannen worden in 2024 tot uitvoering gebracht. Voor de uitvoering van deze plannen is het noodzakelijk om het restantbudget over te hevelen naar 2024. Tegenover dit budget staat een onttrekking aan de algemene reserve.

Bijlage 5: Overzicht gewijzigde begroting 2023

Programma 1 Samenleven

bedragen x € 1.000

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
1. Vitaliteit	Sportaccommodaties	-2.758	-2.579	-425	-13	-35	-3.052
	Sportbeleid en activering	-1.515	-2.907			38	-2.869
	Volksgezondheid	-1.480	-1.732	33			-1.699
2. Talentontwikkeling	Cultureel erfgoed	-61	-59				-59
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-933	-802		-4	-14	-820
	Media	-696	-720		1	-14	-733
	Musea	-76	-77			-2	-79
	Onderwijshuisvesting	-2.585	-2.488		-39		-2.527
	Openbaar basisonderwijs	-196	-170				-170
	Samenkracht en burgerparticipatie	-23					
3. Zorg voor elkaar	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5	-12		-2		-14
	Samenkracht en burgerparticipatie	-742	-904		-20	16	-908
4. Werk en inkomen	Arbeidsparticipatie	-267	-334	42			-292
	Inkomensregelingen	-6.474	-7.026			-180	-7.206
	WSW en beschut werk	-1.748	-1.764				-1.764
5. Opvoeden en opgroeien	Geëscaleerde zorg 18-	-498					
	Gesloten plaatsing		-520				-520
	Gezinsgericht		-114				-114
	Jeugdbescherming		-365				-365
	Jeugdhulp begeleiding		-1.382				-1.382

	Jeugdhulp behandeling		-83				-83
	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf		-18				-18
	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		-1.512				-1.512
	Jeugdhulp dagbesteding		-914				-914
	Jeugdhulp met verblijf overig		-807				-807
	Jeugdhulp zonder verblijf overig		-89				-89
	Jeugdreclassering		-43				-43
	Maatwerkdienstverlening 18-	-5.066	-17			17	
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-946	-970	-181		-1	-1.152
	Pleegzorg		-152				-152
	Samenkracht en burgerparticipatie	-241	-255	40		-15	-230
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.128	-1.226		70	-46	-1.202
6. Thuiswonen	Samenkracht en burgerparticipatie	-318	-1			1	
7. Hulp bij meedoen	Begeleiding (WMO)		-1.984				-1.984
	Beschermd wonen (WMO)		-620			-1	-621
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-28	-103	-26		7	-122
	Dagbesteding (WMO)		-742				-742
	Geëscaleerde zorg 18+	-15					
	Hulp bij het huishouden (WMO)		-2.248				-2.248
	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		-106			-1	-107
	Maatwerkdienstverlening 18+	-5.423					
	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-444	-371				-371
	Overige maatwerkarrangementen (WMO)		-426				-426
	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.998	-5.281	-126	13	-4	-5.398
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-258	-629			-4	-633
Mutatie reserve programma 1	Mutatie reserves	-2.719	-2.500	-85			-2.585
Subtotaal lasten		-38.641	45.052	-728	6	-238	46.012

Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
1. Vitaliteit	Sportaccommodaties	907	1.874	395			2.269
	Sportbeleid en activering	122	136				136
	Volksgesondheid	49	289				289
2. Talentontwikkeling	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	692					
	Media	203	230				230
	Onderwijshuisvesting	582	516				516
3. Zorg voor elkaar	Samenkracht en burgerparticipatie	2	63				63
4. Werk en inkomen	Inkomensregelingen	3.619	4.516			179	4.695
5. Opvoeden en opgroeien	Maatwerkdienstverlening 18-		12				12
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	479	235	181			416
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	16					
6. Thuiswonen	Samenkracht en burgerparticipatie	204					
7. Hulp bij meedoen	Beschermd wonen (WMO)		483				483
	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		88				88
	Samenkracht en burgerparticipatie	1.740	4.447	149			4.596
Mutatie reserve programma 1	Mutatie reserves	4.510	6.161	-554	20		5.627
Subtotaal baten		13.125	19.050	171	20	179	19.420

Totaal		-25.515	-26.004	-557	26	-59	-26.594
---------------	--	----------------	----------------	-------------	-----------	------------	----------------

Programma 2 Leefomgeving

bedragen x € 1.000

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mobiliteit	Parkeren	-136	-180			10	-170
	Verkeer en vervoer	-2.993	-3.339	152	-12	-10	-3.209

Mutaties reserve programma 2	Mutaties reserves	-417		-107			-107
Openbare ruimte en duurzaamheid	Afval	-2.690	-3.156	-110			-3.266
	Begraafplaatsen en crematoria		-3				-3
	Milieubeheer	-1.057	-1.558				-1.558
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.137	-2.484	-152			-2.636
	Riolering	-1.393	-1.394				-1.394
Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	-1.605	-1.811				-1.811
	Openbare orde en veiligheid	-669	-922				-922
Wonen	Ruimtelijke ordening	-2.391	-1.723	107		206	-1.410
	Wonen en bouwen	-884	-1.146			-206	-1.352
Subtotaal lasten		-16.372	-17.716	-110	-12		-17.838

Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admini. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mobiliteit	Parkeren	10	7				7
	Verkeer en vervoer	412	527	60	-19		568
Mutaties reserve programma 2	Mutaties reserves	102	1.452				1.452
Openbare ruimte en duurzaamheid	Afval	4.085	4.501	-155			4.346
	Milieubeheer		56				56
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	51	53				53
	Riolering	2.108	2.244				2.244
Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	105	113				113
	Openbare orde en veiligheid	15	20				20
Wonen	Ruimtelijke ordening	3.154	30				30
	Wonen en bouwen	999	851	-300			551
Subtotaal baten		11.041	9.854	-395	-19		9.440

Totaal		-5.332	-7.863	-505	-32		-8.400
---------------	--	---------------	---------------	-------------	------------	--	---------------

Programma 3 Bedrijvigheid

bedragen x € 1.000

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserve programma 3	Mutaties reserves	-284					
Regionale economie	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-50	-73		-12		-85
	Economische ontwikkeling	-1.228	-960		-19		-979
	Economische promotie	-188	-279				-279
Subtotaal lasten		-1.750	-1.312		-31		-1.343

Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Mutaties reserve programma 3	Mutaties reserves	798	523				523
Regionale economie	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9	13				13
	Economische ontwikkeling	378					
	Economische promotie	102	125				125
Subtotaal baten		1.287	661				661

Totaal		-462	-651		-31		-682
---------------	--	-------------	-------------	--	------------	--	-------------

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

bedragen x € 1.000

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Dienstverlening	Beheer overige gebouwen en gronden	-317	-437		-6	50	-393
	Burgerzaken	-613	-827	-100	20		-907
Mutaties reserve programma 4	Mutaties reserves	-90					
Regionale samenwerking	Bestuur	-1.697	-2.051		20		-2.031
Subtotaal lasten		-2.717	-3.315	-100	34	50	-3.331

Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admini. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Dienstverlening	Beheer overige gebouwen en gronden	590	170				170
	Burgerzaken	293	253	-39	24		238
Mutaties reserve programma 4	Mutaties reserves	259	108				108
Regionale samenwerking	Bestuur	530	69				69
Subtotaal baten		1.672	600	-39	24		585

Totaal		-1.046	-2.714	-139	58	50	-2.745
---------------	--	---------------	---------------	-------------	-----------	-----------	---------------

Algemene dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000

Lasten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admini. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Algemene middelen	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		-529	302	168	59	
	Belastingen overig	-451	-417				-417
	Overhead	-8.775	-8.345	137	-14	-50	-8.272
	Overige baten en lasten	-230	-1	-42			-43
	Treasury	82	432	-274	-20		138
Subtotaal lasten		-9.374	-8.860	123	134	9	-8.594

Baten							
Thema	Taakveld	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admini. wijzigingen	Begr. 2023 na SW 2023
Algemene middelen	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	38.970	38.999	626	24		39.649
	Belastingen overig	147	128		15		143
	Overhead	18	1				1
	Overige baten en lasten	253					
	OZB niet-woningen	2.570	2.710				2.710

	OZB woningen	4.113	4.143				4.143
	Treasury	687	622		-11		611
Subtotaal baten		46.758	46.603	626	28		47.257

Totaal		37.383	37.743	749	162	9	38.663
---------------	--	---------------	---------------	------------	------------	----------	---------------

Totaal overzicht gewijzigde begroting na slotwijziging

bedragen x € 1.000

Totaal saldo gewijzigde begroting						
Programma	Realisatie 2022	Begr. 2023 voor SW 2023	Wijzigingen (toegelicht)	Overige wijzigingen	Admin. wijzigingen	Begr.2023 na SW2023
1. Samenleven	-25.515	-26.007	-558	26	-59	-26.598
2. Leefomgeving	-5.332	-7.863	-505	-31		-8.399
3. Bedrijvigheid	-462	-649		-31		-681
4. Bestuur en ondersteuning	-1.045	-2.715	-139	58	50	-2.745
Algemene dekkingsmiddelen	37.384	37.742	748	162	9	38.661
Totaal saldo gewijzigde begroting	5.029	509	-454	184		238

